

Motion till riksdagen

1988/89:Bo249

av Lennart Andersson m.fl. (s)

Ett ökat bostadsbyggande

Bostadssituationen i Stockholmsregionen blir allt mer alarmerande. Bostadskön uppgår vid årsskiftet 88/89 till 143 000, varav 90 000 saknar egen bostad.

Bostadsförmedlingen i Stor-Stockholm förmedlar allt färre lägenheter. I den rådande bostadssituationen finns mindre rörlighet på bostadsmarknaden än tidigare. Innehavare av hyreskontrakt, bostadsrätter och egnahem vågar inte lämna sitt boende med mindre än att man har ett alternativ ordnat.

Hushållen kan inte anpassa boendet efter sina behov, förändrad familjestorlek, flyttningsbehov etc. 53 000 i bostadskön 88/89 har lägenhet och vill förändra sitt boende, men har mycket små möjligheter att göra det.

Samtidigt med den otillfredsställande bostadssituationen upplever vi mycket höga födelseöverskott, 7 550 under 1988. Den s.k. baby-boomen är i sig ett uttryck för framtidsoptimism. Men det ökande antalet barnfamiljer ställer inom snar framtid ökade krav på bostadsmarknaden, ökat bostadsbyggande och större lägenheter.

De senaste årens stora födelseöverskott ger ändå inte Stockholmsregionen en stark befolkningsökning. Allt fler flyttar från Stockholms län till andra delar av landet. Flyttningsnettot är negativt till resten av riket för första gången sedan 1980. Drygt 2 600 fler flyttade från länet under 1988 än till Stockholms län från resten av landet. Utvecklingen under 1988 följer samma trend sedan en längre tid. Det som skapar befolkningsökning i länet är födelseöverskottet samt inflyttningsnetto gentemot utlandet, där länet tar emot fler flyktingar än andra delar av riket.

En förklaring till flyttningsnettot gentemot riket i övrigt är bostadbristen i Stockholmsregionen. För den som kommer över en bostad, dvs betalar vad det kostar att förvärva bostadsrätt eller egnahem, är boendekostnaden ofta alltför hög.

Bostadssituationen i Stockholmsregionen är en delförklaring till svårigheterna inom offentliga sektorn med att få arbetskraft till exempelvis vården och omsorgen.

Kommunerna i Stockholms län har i sina bostadsförsörjningsprogram angett ett möjligt bostadsbyggande 1988–92 på totalt 70 300 lägenheter. I den rådande bostadssituationen är det mycket angeläget att planerna förverkligas. Men utfallet jämfört med planerat byggande är mycket oroande.

I Stockholms stad färdigställdes under 1988 1 800 lägenheter jämfört med planerat 4 000 lägenheter. Situationen är något bättre i länskommunerna, även om man där upplever samma problem. Planerat byggande kommer inte igång i acceptabel omfattning.

Bostadssituationen i Stockholmsregionen är dubbelt problematisk:

- Bostadsbyggandet är otillräckligt jämfört med behovet.
- Planerade bostadsbyggnadsprojekt kommer ej igång i tillräcklig omfattning.

Dessa problem måste lösas med åtgärder på både kort och lång sikt. Genom en ökad styrning av bygginvesteringarna från spekulativt kontorshusbyggande till bostäder kan en del av problemen undanröjas. Men, det behövs framför allt förbättringar av bostadsfinansieringen för att åstadkomma en ökad nyproduktion av bostäder med hög kvalitet. Räntebidraget bör därför justeras så att stödet blir effektivare de första åren då nyproduktionskostnaderna är mest känbara.

Förbättringar i statlig långivning behöver kombineras med åtgärder för effektivare produktion så att produktiviteten i byggandet ökar. Anbudsförfarande och konkurrensvillkor bör ses över för att undanröja eventuella hinder mot en sund konkurrens och produktivitetens utveckling. Samhället måste också skärpa prisövervakningen inom hela byggsektorn och framför allt inom byggmaterielbranschen.

Hemställen

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att det statliga räntestödet förändras,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att förbättra anbudsförfarande och konkurrensvillkor inom byggsektorn.

Stockholm den 24 januari 1989

Lennart Andersson (s)

Anita Johansson (s)

Aina Westin (s)

Åke Wictorsson (s)